

Άργος Τύπου
Από το 1911

Εταιρεία Διαχείρισης
Αποκομμάτων Τύπου

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ημερομηνία: 31/8/2005
Σελίδα: 10

Ποίας εκάστους μαθαίνει

Στο βιβλίο «Περί της Πολιτικής» (ελληνική έκδοση ΜΙΕΤ, 2004) έχουν συγκεντρωθεί, με επιμέλεια του Κ. Δεσποτόπουλου και άλλων ειδικών, επίλεκτα περί πολιτικής κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Ανάμεσά τους, ο αναγνώστης συναντά απόσπασμα από τα «Ἠθικά Νικομάχεια» του Αριστοτέλους, άκρως σχετικό με τις... βάσεις εισαγωγής στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας. Ο Αριστοτέλης, αφού χαρακτηρίζει την πολιτική «κυριωτάτη και μάλιστα αρχιτεκτονική» από τις «επιστήμες», σημειώνει: «τίνας γὰρ εἶναι χρεῶν τῶν ἐπιστημῶν ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ ποίας ἐκάστους μαθαίνειν καὶ μέχρι τίνος, αὐτὴ διατάσσει». Η πολιτική, δηλαδή, αποφασίζει ποιων επιστημῶν έχει ανάγκη η πολιτεία και ποιος θα μαθαίνει ποιαν.

Αυτονόητη συνέπεια των πολιτικών αυτών αποφάσεων είναι ότι έχουν «κόστος». Κάποιων επιστημῶν η διδασκαλία περιστελλεται, κάποιοι δεν γίνονται δεκτοί προς μαθητεία. Το πού θα χαραχθούν οι περιοριστικές γραμμές εξαρτάται ως προς μεν τον κύκλο των «επιστημῶν» από το τι κρίνεται αναγκαίο για την προαγωγή της οικονομίας και της πνευματικής καλλιέργειας, ως προς δε τον κύκλο των μαθητῶν από το ποιες γνώσεις θεωρείται απαραίτητο να κατέχουν, προ-

Γ Ν Ω Μ Η
ΤΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΣΤΡΙΩΤΗ

κειμένου να είναι ικανοί να σπουδάσουν.

Στην Ελλάδα οι ηγεσίες δέιλαισαν μπροστά στο κόστος της ορθολογικής πολιτικής απόφασης. Αντί να εξετασθεί ποιες σπουδές κρίνονται σκόπιμες και ποιοι σπουδαστές ικανοί για καθένα, λειτουργησαν οι πολλαπλές πιέσεις γονέων και μαθητῶν για το «δικαίωμα όλων» στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (λες και πιας «αγεωμέτρης» μπορεί και πρέπει να σπουδάσει), των κατόχων μεταπτυχιακών τίτλων για αύξηση των καθηγητικών θέσεων, των «τοπικών κοινωνιών» για πανταχού ίδρυση πανεπιστημιακών τμημάτων.

Όχι ότι η ορθολογική «τομή» των σχετικών διλημάτων θα ήταν αυτονόητη. Πάλι η πολιτική θα καλούνταν να λάβει αποφάσεις αξιολογικές και δύσκολες. Θα είχαν, όμως, αποφευχθεί οι σημερινές παραδοξότητες, τον «πυρήνα» των οποίων ακόμη αρνούμαστε να προσεγγίσουμε. Στο γεγονός π.χ. ότι σε ορισμένες σχολές των ΤΕΙ εισήχθησαν μαθητές με μέσο βαθμό μέχρι

και 1,53 διαγιγνώσκουμε μεν το φτωχό μέσο επίπεδο των αποφοίτων Λυκείου, παραβλέπουμε όμως το πρώτιστο πολιτικό συμπέρασμα, ότι δηλαδή η ζήτηση για κάποιες σχολές περιορίζεται σε υποψήφιους εντελώς ακατάλληλους, ώστε πρέπει να προχωρήσουμε στην κατάργησή τους ή τη συγκώνευσή τους με άλλες. Αναλόγως, όταν ζητούμε να γίνει το απολυτήριο του Λυκείου αξιόπιστος τίτλος γενικής παιδείας, καλούμαστε να τοποθετηθούμε στο αναπόφευκτο «πολιτικό» ερώτημα ποιοι θα απορρίπτονται, ώστε να μην απονέμεται αυτό το απολυτήριο και σε όσους μόνον κολυβογράμματα έμαθαν.

Χωρίς απάντηση σε τέτοιου είδους πολιτικά ερωτήματα, αναβάθμιση της εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπάρξει. Η ελληνική πολιτική και η κοινωνία δεν δείχνουν, όμως, να διαθέτουν την παρηρησία να αναμετρηθούν με τέτοια διλήμματα. Τόσο, ώστε ήδη εκφράζονται φόβοι μήπως η καθιέρωση του «δέκα» ως ορίου εισαγωγής οδηγήσει σε επιλογή εύκολων θεμάτων, για να μειωθούν οι απορριπτόμενοι. Τότε, όμως, θα πολλαπλασιασθούν οι αριστοί, με συνέπεια στις περιζήτητες σχολές να ξεδιαλέγονται οι υποψήφιοι από αμελητέες λεπτομέρειες που δεν μαρτυρούν τίποτε για τις γνώσεις τους...